

Становище

на

проф. д-р Иванка Нинова
преподавател по класическо пеене в
НМА “Панчо Владигеров”

относно

дисертационен труд на **Стефан Донеv** на тема:

**“Специфика на комическото белканто в операта “Дон Паскуале” от Гаetano Доницети.
Теоретични и режисьорски похвати”**

За придобиване на образователна и научна степен „Доктор“

Научен ръководител доц. д-р Петър Пламенов

Дисертационният труд е в обем от 321 страници основен текст. В отделно представената библиографична справка са посочени 135 заглавия, от които 32 са на български език, 90 на латиница (английски, немски и италиански език) и 13 на руски език. Приложението е от 14 страници и съдържа списък с произведенията на Гаetano Доницети в хронологичен ред и основни записи на операта “Дон Паскуале”.

Целите и задачите, които си поставя докторантът в настоящето изследване е щателно многостранно проучване на операта буфа “Дон Паскуале” от гледна точка на история на музиката, културата на белкантовата стилистика и задълбоченото представяне на новаторството по отношение на композиционните прийоми, драматургичните похвати, сравнени с естетическите романтични теории за комичното от първата половина на XIX век.

Трудът е представен в увод, седем основни глави, заключение и две приложения.

Първите три глави са въвеждащи. Те ни запознават с възникването на романтизма; основни характеристики; периодизация; комичното и неговите трансформации в музикалното му превъплъщение; специфика на музикалния образ.

Глава IV и V съдържат подробен музикален и драматургично сценичен анализ на операта “Дон Паскуале”, история на общата картина на италианската романтична опера през XIX век, либрето, история на създаването, особености на белкантото като стил и характерни вокално технически похвати.

Глава IV започва с общата картина на историческата, общественно-политическа обстановка в Италия през първата половина на XIX век, която указва влияние върху културния живот и развитието на италианската романтична опера - времето, в което Гаetano Доницети написва своята опера буфа “Дон Паскуале”. Тази глава съдържа също либретото на операта, действащите лица, оригиналния състав на артистите от първата премиера (в Париж - 1843г.) и информация за последвалите спектакли в различни държави в Европа и Австралия (Сидни - 1854г.) Първото изпълнение в България е през 1932 г. В Софийска опера.

Кратката биографична справка за Гаetano Доницети ни запознава с бурния, изпъстрен с много интересни случки, пътувания, срещи на композитора, мисли на негови съвременници, критици, както и мисли на самия композитор. И тук се изкушавам да споделя една негова мисъл, която дипломантът е цитирал в своя труд и е толкова важна и днес - за приемствеността в изкуството:

“Когато не съм в разцвета си, друг трябва да заеме мястото ми. Светът иска нещо ново. Други са отстъпили местата си на нас и ние трябва да преотстъпваме нашите на други... Аз съм повече от щастлив да дам моето място на талантиливи хора, като Верди”.

Четвърта глава завършва със задълбочен драматургичен и музикален анализ на операта “Дон Паскуале”, както и особености на музикалния език на Гаetano Доницети.

Глава V - В преследване на идеалната красота.

От позицията си на оперна певица и вокален педагог намирам тази глава за изключително интересна и полезна с важната информация за стила белканто и подробното описание на вокално-техническите специфики на белкантизма.

“Бравурността, виртуозитетът, блясъкът, светлината и зашеметяването във вокалното изпълнение, са прекрасно илюстрирани от съзнанието, че белканто стилът е технически подсигурен и той подпомага подобряването на вокалната способност, водейки до разширяване на гласовия обем, свобода, лекота и грация на вокалното движение по регистрите. Техниката белканто се основава на резонанса и би могла да се определи като резонансна певческа техника, която се организира като специфична дихателна култура. Целта на белкантовото майсторство е постигането на “експресивна красота” и ярко открито изящество. Белкантовата техника е едно парадоксално търсене, вокална техника, която се корени в едно дълбоко разбиране за природата на гласа и прави възможен синтеза на противоположностите: от една страна пределна нежност и изящество на звука, а от друга максимална сила и обем на волума; пронизващ ясен отчетлив и бистър акуд и експресивен оцветен тембрист драматичен акцент.”

Глава VI - Режисьорски подходи

В тази глава Стефан Донеv прави историческа справка за възникването и развитието на режисьорската професия. Думата “режисура” се появява едва в 1820г.

Днес модата в операта се диктува от режисьорите, докато в зората на оперното изкуство самият композитор е изпълнявал ролята и на режисьор в своята творба.

В тази глава се проследяват също и режисьорските похвати и стил характерни за XX век.

Глава VII - Три възможни режисьорски подхода към операта “Дон Паскуале”

Тук докторантът описва много подробно трите възможни режисьорски подхода към операта “Дон Паскуале”:

1. Исторически ценностен подход - съобразен с указанията за епохата, времето и мястото на действие.
2. Транспониращ подход - пренасяне на времето на действието, непосредствено в сегашно време и смяна на неговото място.
3. Метафоричен подход - времето ще е непосредственото настояще.

Трудът на Стефан Донеv е изследователски впечатляващ по своя обем и съдържание и с определено приносен характер. Стилът му на изказ е на много високо ниво.

Авторефератът отразява конкретно същността на изследването.

В заключение си позволявам да предложа на уважаемите членове на Научното жури да оценят положително и по достойнство дисертационния труд на докторант Стефан Донеv и да гласуват за присъждането му на образователна и научна степен “доктор”.

град София
17.05.2022г.

Рецензент:
/проф. д-р Иванка Нинова/